

Mateřská škola Šestajovice, okres Praha - východ, Pohádková 1, 250 92 Šestajovice
Tel: 246082368, e-mail: info@mslodicka.cz, www.mslodicka.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
MATEŘSKÉ ŠKOLY ŠESTAJOVICE
okres PRAHA - VÝCHOD
2019 - 2022

**“Na Lodičce do pohádky,
poplujeme tam a zpátky”**

Identifikační údaje o škole

Název: Mateřská škola Šestajovice, okres Praha-východ

Adresa : Pohádková 1
250 92 Šestajovice

IČO : 72 07 34 38

Tel: 246 082 368, 246 082 369

E-mail : info@mslodicka.cz

Ředitelka školy : Mgr. Petra Dvořáková

Právní forma : příspěvková organizace

Zřizovatel : Obec Šestajovice

Adresa : Husova 60
250 92 Šestajovice

Zpracovali:

Mgr. Petra Dvořáková a tým MŠ
pod Č.j.: 41/2019/Dvoř.

Obsah : I. část Obecná charakteristika školy

1. Podmínky vzdělávání
2. Organizace vzdělávání

II. část Charakteristika vzdělávacího programu

1. Vzdělávací obsah našeho školního vzdělávacího programu
„Na Lodičce do pohádky, poplujeme tam a zpátky“
2. Doplnková činnost školy
3. Spolupráce s rodinou
4. Dosahování klíčových kompetencí

III. část Evaluace (autoevaluace)

I. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Charakter budov a okolí školy

Mateřská škola, hlavní budova, je samostatný dvoupodlažní objekt s valbovou střechou, s jednopodlažním přístavkem technického zázemí. Každé oddělení (třída) má samostatný vstup z jednoho ze dvou schodišť v objektu a obsahuje vstupní prostor, herní a oddychový prostor, šatnu dětí, sociální zázemí personálu, sociální zázemí dětí, skladové a technické místnosti, společné pro dvě oddělení. Na podlaží jsou prostory výdeje jídel a denní místnost personálu. Technický přístavek obsahuje sklad údržby, technickou místnost, sklad venkovních hraček a venkovní soc. zázemí.

Zadní část objektu je vybavena prostornou a velmi pěkně vybavenou zahradou s herními prvky, které odpovídají bezpečnostním normám. Dále je zahrada vybavena mlhovištěm, dopravním hřištěm, fotbalovým a zahradním domkem. Škola má dvě detašované třídy v blízkosti hlavní budovy. Jedna detašovaná třída se nachází v 1. patře nad tělocvičnou, druhá je umístěna v budově Základní školy Šestajovice, kde jsou umístěny první a druhé třídy. Obě detašované třídy mají samostatný vstup.

Historie a lokalita školy

Dne 13. 12. 2007 byl slavnostně položen základní kámen Mateřské školy Šestajovice. Lokalita Za Stodolama ve své novodobé podobě začala vznikat v roce 2008. Název byl převzat z historického místního názvu (proto je název nespisovný). Lokalita se sestává z 60ti stavebních parcel a pozemku MŠ a sportovní haly. Mateřská škola zahájila činnost v září roku 2010. Mateřská škola je v obci Šestajovice jediným předškolním zařízením zřízeným obcí.

Velikost školy, třídy a jejich uspořádání

Naše škola je šestitřídní. Čtyři třídy jsou na hlavní budově: Pohádková 1. Jedna třída je na detašovaném pracovišti: U Váhy 1000, Šestajovice. Další detašovaná třída je v nové budově ZŠ Šestajovice: U Váhy 1001, Šestajovice. Každá třída má k dispozici šatnu dětí, šatnu pro personál + soc. zázemí, sklad čisticích prostředků, sociální zázemí pro děti (toalety + sprcha), sklad výtvarných potřeb, sklad lůžkovin, místnost pro pedagogy. Prostory jsou přiměřeně prostorné, vhodné ke všem potřebným činnostem. Dále má škola k dispozici výdejnu. Hlavní jídlo - obědy dovážíme ze Základní školy Šestajovice. Doplnkové jídlo je vyráběno ve výdejně mateřské školy. Součástí hlavní budovy školy je prádelna, dvě sborovny, a keramická dílna. Hospodářka školy sdílí kancelář s vedením MŠ v ředitelně. Škola má vlastní školní zahradu. Na detašovaná pracoviště je dováženo doplnkové jídlo z výdejny MŠ, obědy z jídelny ZŠ.

Současnost

Od září 2018 přechází škola z běžného programu mateřské školy na alternativní, inovativní program **ZAČÍT SPOLU**. Step by Step oslovil mateřskou školu s nabídkou organizace Letní školy Začít spolu a s organizací Dnů Začít spolu s cílem umožnit dalším zařízením návštěvu naší mateřské školy s funkčním programem. V mateřské škole je založeno Centrum kolegiální podpory.

Náš cíl

Naším cílem je vytvořit v Šestajovicích, v regionu Praha – východ, mateřskou školu s inovativním vzdělávacím programem **ZAČÍT SPOLU**, kterým bychom rádi inspirovali další školní zařízení. Budeme usilovat o spolupráci s místní Základní školou Šestajovice. Dále budeme usilovat o zařazení školy do sítě škol **ZAČÍT SPOLU** pod záštitou organizace Step by Step a vytvoření modelové školy Začít spolu.

1. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Naše škola je účelové zařízení, postavené v roce 2010. Škola je moderní budova a odpovídá po technické stránce a vybavenosti nejmodernějším trendům současnosti. Škola má vlastní školní zahradu. Zahrada je vybavena dopravním hřištěm, fotbalovým hřištěm, mlhovištěm, herními prvky, přístřeškem se stolkou. V září 2015 byla zahrada MŠ zrekonstruována na základě získané dotace zaměřené na uspořádání zahrady se zaměřením na environmentální výchovu dětí. Vybudováním přírodních herních prvků, přírodních překážek a smyslových map, propojujeme život na školní zahradě s realitou a zákonitostmi přírody. Vytvořením zázemí pro faunu a floru poskytujeme dětem přirozený zdroj informací a zkoumání přírody.

Cílem projektu je díky vhodně zvolenému přírodnímu prostředí působit na rozvoj dítěte k environmentální senzibilitě a na rozvoj osobnostní charakteristiky pro budoucí proenvironmentální chování. Využíváme nejefektivnější dobu – předškolní věk - pro výchovu k environmentální výchově – jako k výchově k trvale udržitelnému rozvoji, kdy děti v tomto věku mají velkou schopnost empatie a jejich návyky lze celkem snadno ovlivnit. Vytváříme přínosný, kladný vztah k přírodě.

Při pobytu venku převažují spontánní činnosti a děti jsou podněcovány herními prvky a modelací terénu i samostatným vybavením zahrady ke zdokonalení motorické dovednosti, obratnosti a smyslu pro

balanc. Celý koncept přírodního hřiště dětem nabízí celou řadu nových podnětů, které pozitivně ovlivní smyslové vnímání, kreativitu, přirozenou zvědavost a estetické cítění dětí. Na zahradě je bylinková zahrádka. Každá třída má vlastní truhlík na pěstování zeleniny a rostlin. Škola je pětitřídní s dvěma výdejny, prádelnou, ředitelnu, kancelář hospodářky školy a dvěma místnostmi pro pedagogy, s jedním detašovaným pracovištěm. Tělocvičnu škola nemá, ale v r.2015 byla v areálu vystavěna nová tělocvična Šestajovice, která slouží základní škole a rovněž potřebám naší mateřské školy. Dětský nábytek, hygienické zařízení i dětská lehátka odpovídají počtu dětí, antropometrickým požadavkům a jsou zdravotně nezávadné. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a je průběžně doplňováno. Hračky, knihy a doplňky jsou umístěny viditelně a děti k nim mají volný přístup. Třídy jsou vybaveny dostatkem hraček, pomůcek a materiálu pro rozvoj a samostatnou práci dětí, s důrazem na podnětné prostředí. Ve třídách byly od zavedení programu Začít spolu vybudovány Centra aktivit (CA). Třídy jsou členitější a nabízejí množství aktivit formou CA. Na výzdobu školy a třídy využíváme dětské práce. V každé šatně (u vchodu do třídy) je informační síť pro rodiče. Ostatní sítě v šatnách jsou používány k prezentaci dětských prací. Hlavní budova MŠ má dvě sborovny, v každé je PC a tiskárna. V horní sborovně je navíc kopírka, laminovací přístroj a knihovna.

Záměry:

- pokračovat ve vytvoření zahrady v podnětné prostředí s vybavením pro učení v přírodě (přírodní centra aktivit, vybudování zahradní dílny)
- pokračovat ve vytváření Center aktivit, například Dílna a Domácnost – vybavit je pomůckami
- co nejlépe zabezpečit zahradu, dořešit uzavření zahradní brány v době odchodů
- dovybavit tělocvičnu tělocvičným náradím vhodným pro děti předškolního věku

Životospráva dětí

Vytváříme prostředí zdravé a hygienicky čisté – sledujeme minimální prašnost, optimální vlhkost vzduchu je základní podmínkou pro výchovu ke zdravému životnímu stylu a podporu zdraví v mateřské škole. Opora ve zdravém jídelníčku a pravidelném pitném režimu s podáváním vitamínů je nutností. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Pracovnice jídelny ZŠ, odkud dovážíme obědy jsou pravidelně proškoleny, sledují trendy stravování dětí. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů, děti mají stále k dispozici ve třídě i při pobytu venku dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti jsou

při jídle vedeny k maximální samostatnosti. Děti nejsou do jídla nuceny. Naším záměrem je, aby stolování vnímaly jako společenský akt.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku. Činnosti jsou přizpůsobovány okamžité kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku dětí. Předškoláci, děti s OŠD, nebo s IVP mají doplňkový program, který začíná zpravidla po odpočinku. Po obědě všichni dodržujeme každodenní klidový režim, který trvá minimálně 0,5 hodiny. Děti mohou jen odpočívat s hračkou na lehátku, nepřevlékají se do pyžamek, k odpočinku je využívána relaxační hudba a pravidelná každodenní četba pohádek. Pro předškoláky je od 14:30 možnost návštěvy kroužků (keramika, výtvarka pro šikulky), od 16.hod.hravá angličtina.

Záměry:

- prosazovat pestrý a zdravý jídelníček
- zařazovat formy hodnocení podávané stravy dětmi (např.na nástěnce označit Smajlíkem)
- CA Domácnost – pravidelně zařazovat do programu aktivity v centru Domácnost, kde si děti mohou vyrábět pokrmy studené a teplé kuchyně (např. pomazánky, saláty, pečené koláče, polévky atd.)

Psychosociální podmínky

Podmínky bezpečného prostředí, akceptace dítěte s žádoucí trpělivostí, pochopením pro jeho specifické potřeby, zvláštnosti a zájmy, příznivé klima školy tvoří všichni zúčastnění – učitelky, provozní zaměstnanci, kuchařky, rodiče a v návaznosti i děti. Cílem je pohodová atmosféra a vzájemné pochopení všech zúčastněných. Velká pozornost je věnována adaptačnímu období, děti toto období mohou prožít po dohodě s paní učitelkou v přítomnosti rodiče nebo jiného blízkého příbuzného.

Seznámení s protředím mateřské školy a s pravidly chování v mateřské škole je věnován dostatek času, aby se děti cítily bezpečně a jistě. Pedagogové respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou neúměrně zatěžovány. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Všechny děti mají stejná práva, možnosti, ale i povinnosti. Nikdo není zvýhodňován ani neznevýhodňován. Volnost dětí je dána jejich pravidly, které si děti samy vytváří dle dané situace za podpory pedagogů. Ve třídách jsou respektována vztahová pravidla. Příznivé klima

posilujeme různými rituály, již zažitá doplňovat dalšími a obohacovat tak týmový život dětského kolektivu (přivítání, společné popřání hezkého dne, oslavy narozenin, komunitní kruh, školní oslavy, sportovní dny, výlety, účast na kulturních obecních akcích, loučení s předškoláky, škola nanečisto, výstavy, návštěva knihovny...vše co tvoří tradice života školy, obce a je konáno společně s rodiči. Pedagog je dětem partnerem, oporou, rádcem a průvodcem. Snaží se o partnerskou komunikaci s dětmi, tak, aby to všem bylo příjemné, navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. U dětí podporujeme radost z prožitku, učíme je pracovat samostatně, ale i ve skupině. Klademe důraz na proces, ne na výsledek, eliminujeme soutěživost.

Usilujeme o vzdělávací nabídku širokou a bohatou, odpovídající mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Po vybudování „Přírodní zahrady Šestajovice“ na zahradě MŠ budeme program zaměřovat na EVVO. Budeme mít možnost formou prožitkového učení dětem více přiblížit přírodu, její změny přímým pozorováním a pečováním o ni na půdě mateřské školy. Děti tak budou mít možnost se přímo účastnit spoluvytváření našeho životního prostředí, což je nepostradatelný krok v jejich vývoji. Děti se naučí lépe dívat kolem sebe, všimnout si i nepatrného života, vnímat přírodu a život v ní, naučí se soucítit s živými tvory, poznají zákonitosti a rozmanitosti světa kolem nás.

Záměry:

- vést děti k samostatnému rozhodování a zodpovědnosti – děti jsou v roli spoluautorů pravidel
- mluvit s dětmi o emocích, pomáhat je dětem pojmenovat a vyjadřovat, pomoci naučit je s prožitky pracovat a budovat u dětí emoční zdroje
- samostudium tematické literatury

Organizace

Třídy jsou v převážné míře heterogenní.

Provozní doba mateřské školy je do 7.00 - 17,00 hodin. Počet dětí v jednotlivých třídách je 25. Na jednom detašovaném pracovišti je zapsáno 20 dětí, na druhém detašované, pracovišti je zapsáno 25 dětí. Provoz mateřské školy o prázdninách je řešen po dohodě se zřizovatelem a je rovněž závislý na provozu jídelny, odkud dovážíme obědy.

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, kdy jsou respektovány individuální potřeby dětí. Denní program je dostatečně pružný tak, aby docházelo k uspokojování potřeb dětí a byla umožněna reakce na vzniklou aktuální situaci.

Děti podněcujeme k vlastní aktivitě, mají dostatek času i prostoru pro hru, tvoření a experimentování. Podnětným prostředím jsou vytvářeny vhodné podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí. Je dbáno na soukromí dítěte, na potřebné zázemí, klid a bezpečí. Děti mají možnost si činnost samy zvolit, tím jsou vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti. Zvolenou činnost si v rámci svých schopností a dovedností dokončí a následně po sobě uklidí. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Při plánování pedagogové vycházejí z Gardnerovy teorie mnohačetných inteligencí. Je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Denně je zařazován dostatečný pobyt venku a doba odpočinku, která vychází z individuálních potřeb dětí.

Záměry:

- respektovat individuální potřeby dětí a rodičů v rámci adaptace
- dbát na vyváženost spontánních a řízených činností
- při činnostech se zaměřit na model E-U-R (evokace, uvědomění, reflexe)

Řízení školy

Organizační řád, směrnice a pravidla firemní kultury vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Oblast lidských zdrojů, je v organizaci považována za klíčovou. Velký důraz je kladen na týmovou spolupráci, vzájemnou spolupráci, komunikaci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Ředitelka školy vytváří prostor pro spoluúčasť při řízení všech zaměstnanců, názor a myšlenka každého je přijímána, všichni mají spolurozhodující hlas a mají možnost podílet se aktivně na dění v MŠ. Organizuje pravidelné pedagogické rady. Organizovány jsou pravidelné sdílené porady pedagogických zaměstnanců. Ředitelka a zástupkyně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy, vytváří poradenskou, podporující činnost a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce a spokojenosti. Provozní mají své porady podle své potřeby. Snažíme se pracovat společně, domlouvat se, kooperovat, podporujeme týmovou práci. Za klíčové považujeme kvalitní spolupráci a kooperaci všech zaměstnanců školy. Propojujeme pedagogické i nepedagogické pracovníky pořádáním společných akcí a školení (oslavy, večere, teambuildingové výjezdy, osobnostně – sociální rozvoj, a jiné). Ředitelka považuje za velmi důležité, aby se všichni zaměstnanci cítili v bezpečném a respektujícím prostředí. Po vzájemné domluvě má každý zaměstnanec školy Firemní oblečení, kterým mimo jiné vyjadřujeme pospolitost. Ke spolupráci zveme všechny rodiče, podle plánovaných akcí a akcí iniciovaných rodiči. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem,

se Základní školou Šestajovice, s policií, s PPP pro Prahu – východ, knihovnou a dalšími organizacemi. Od února 2019 bylo založeno při mateřské škole Centrum kolegiální podpory (CKP). Tento projekt je pod záštitou společnosti Step by Step. Jednou měsíčně jsou ve škole organizována sdílená setkání pedagogů z regionu Praha a Středočeského kraje. Pedagogové sdílejí svoje zkušenosti na určitá témata. V listopadu 2019 organizuje škola „Rotující Centrum kolegiální podpory“. Mateřskou školu navštíví zástupci dalších Center kolegiální podpory z celé České republiky.

Záměry:

- neustále podporovat týmovou spolupráci
- obnovit hodnotící pohovory pedagogů a ostatních zaměstnanců školy
- pokračovat v CKP i po skončení projektu
- navázat hlubší spolupráci se ZŠ Šestajovice

Personální a pedagogické podmínky

MŠ má v týmu deset kvalifikovaných pedagogů, z toho si dva prohlubují svoji odbornou kvalifikaci studiem na VŠ v oboru předškolní pedagogiky. Další dva pedagogové si získávají kvalifikaci dálkovým studiem na SPgŠ a VŠ.

Pedagogové se snaží svoji odbornost prohlubovat různými kurzy a semináři.

Škola organizuje školení ve svých prostorách pro celý tým:

- září 2017 je celý pedagogický tým proškolen kurzem dětské jógy od CADJ;
- srpen 2018 – pedagogové proškoleni v programu Začít spolu (Step by Step ČR, o.p.s.);
- červen 2019 byl tým pedagogů a provozních pracovníků proškolen v osobnostně – sociálním rozvoji Mgr. Julianou Gardošovou, autorkou Metodického průvodce Začít spolu;
- od února 2019 – červen 2020 založeno při MŠ Centrum kolegiální podpory – sdílení praxe s pedagogy z jiných předškolních a školních zařízení;
- srpen 2019 – pokročilé školení v programu Začít spolu vedené Bc. Dianou Roubovou.

Škola prochází intenzivní mentorskou činností, která byla zahájena v září 2018. Mentorka školy je Bc. Diana Roubová. Činnost je organizována z důvodu přechodu školy z běžného programu na program Začít spolu. Mentoring vytváří poradenskou profesní činnost a je v době implementace změn velkou oporou pro celý tým.

Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe, pružně reaguje na požadavky a poptávku rodičů a společnosti. Každá iniciativa, inovace a aktivita je vítána a je podporována.

Záměry:

- neustálé vzdělávání a profesionalizaci celého týmu
- pokračovat v osobnostně sociálním rozvoji celého týmu – organizace dalšího školení s Mgr. Julianou Gardošovou
- uspořádání Letní školy Začít spolu v prostorách školy v červenci 2020
- usilovat o získání statutu „Modelová škola“ Začít spolu
- pokračovat v aktivitách Centra kolegiální podpory i po ukončení projektu (červen 2020)

Spolupráce s rodiči

Kvalitní spolupráce a komunikace s rodiči je pro nás velmi důležitá a podstatná. Respektujeme primární a nezastupitelnou roli rodiny při výchově dětí. Velký důraz klademe na úzkou spolupráci v adaptačním období. Rodičům nabízíme adaptační dotazník a možnost pobýt v mateřské škole podle potřeb dítěte. Při plánování integrovaných vzdělávacích bloků je dán prostor pro aktivní zapojení rodičů do daného probíraného tématu. Rodiče se mohou účastnit výuky po dohodě s pedagogy. Ve vztahu mezi rodinou a pedagogy se snažíme o vzájemnou důvěru, otevřenost, vstřícnost a porozumění. Spolupráce funguje na základě partnerství. Podporujeme rodinnou výchovu, v případě pomoci, poradenství nabízíme zapůjčení odborné literatury z knihovny školy.

Snažíme se o dostatek informací pro rodiče o probíhajícím předškolním vzdělávání v různých formách (vývěska, nástěnky, webové stránky, třídní e-maily, konzultační hodiny o dětech...). Pro rodiče usilujeme o organizaci zajímavých přednášek.

Informovanost rodičů a veřejnosti je pro nás velmi důležitá. Prezентujeme program a akce naší školy v obecním měsíčníku Dostavník. Naše webové stránky vždy obsahují aktuální zprávy o tom, jaké akce organizujeme pro děti a v jakých termínech.

V kalendáři našich akcí jsou jak třídní akce, tak akce celoškolské. Pro rodiče a děti organizujeme tvořivé dílničky (Halloweenská, Vánoční, Velikonoční), besídky (vystoupení dětí – vánoční, jarní), spolupodílíme se na akci karneval, kterou pořádají maminky naší školky pro děti MŠ, ZŠ v obecní tělocvičně. V předešlých letech se nám velmi osvědčila brigáda s rodiči na školní zahradě. Spolupodílíme se na obecních akcích (Vítání občánků). Spolupracujeme se Základní školou Šestajovice (Strašidelná zahrada, návštěva 1. tříd).

Pro ulehčení vstupu dětí a rodičů do MŠ je každý den připravený ranní úkol. Tímto se snažíme zároveň získávat rodiče ke spolupráci, vést je k tomu, aby si ranní program rozvrhli tak, aby své děti do MŠ nepřiváděli ve stresu a spěchu. Úkol je tematicky zaměřen na právě probírané téma. Rodiče tak mají

možnost zjistit právě probírané téma, znalosti dítěte k tématu a mají možnost se zapojit do vzdělávací nabídky.

Záměry:

- pořádat odpolední dílny pro rodiče a děti – rodiče bude zajištěn pravidelný vstup do třídy
- exkurze k rodičům do zaměstnání, přednášky o povolání v MŠ vedené rodiči
- pravidelné čtení pohádek rodinnými příslušníky v době odpočinku
- organizace tematických přednášek pro rodiče – spolupráce s psychologem
- začít spolupracovat s logopedem (logopedická intervence zdarma – pokusit se o zajištění dofinancování zřizovatelem)

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ NADANÝCH

Při vytváření podmínek pro vzdělávání těchto dětí se MŠ řídí školským zákonem a vyhláškou č.27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Prioritou je komunikace a spolupráce s rodinou, v návaznosti na spolupráci s odborníky (PPP, SPC, Logopedická péče a další). V průběhu vzdělávání pak uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Dle §34 Školského zákona se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok.

Nastavení podmínek pro přijetí a následné docházení a vzdělávání dětí mladších tří let je v kompetenci ředitele školy.

2. Organizace vzdělávání

Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku od 3 do 6 let a děti s odloženou školní docházkou, na základě písemné žádosti rodičů. Pokud je v MŠ volné místo, může být dítě přijato i během školního roku.

Děti mají možnost adaptačního programu, který odpovídá jejich individuálním potřebám a je konzultován s pedagogy. Kapacita školy je 145 dětí. MŠ se sestává z hlavní budovy, kde se nachází čtyři třídy s kapacitou 25 dětí ve třídě. MŠ má dvě detašované třídy: Vodníčci v budově nad tělocvičnou, kapacita 20 dětí a třída Rybičky v budově ZŠ, kapacita 25 dětí. Většina tříd je heterogenních.

Děti mají možnost využívat prostory třídy a šatny, popřípadě spojovací chodby s koupelnou v rámci práce v centrech aktivit. Centra aktivit jsou umístěna nejen ve třídě, ale i v šatně, koupelně a nebo ve výtvarném kumbálu. Děti se pohybují v dalších protorách, které jsou přidruženy k třídám po dohodě s pedagogem a za předem domluvených pravidel. Pravidla jsou tvořena spolu s dětmi v rámci adaptačního integrovaného bloku. Pravidla jsou vylepena po celém protoru školy a během roku jsou v případě potřeby aktuálně doplňována. Děti se učí společnému soužití, zodpovědnosti, respektu a toleranci.

PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ A MOŽNÉ FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

§34 odst. 1) ŠZ

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok.

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné, není-li dále stanoveno jinak.

Podmínky plnění povinné předškolní docházky a individuální forma vzdělávání předškolních dětí jsou stanoveny ve školním řádu.

Povinné vzdělávání má formu pravidelné denní docházky, jejíž rozsah je stanoven školním řádem.

Individuální vzdělávání dítěte se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy.

Odst. 2) Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitel mateřské školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem v místě obvyklým.

Kritéria pro přijetí stanoví ředitel školy každý rok před zápisem, jsou veřejná a v souladu se:

- zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání
- vyhláškou č. 43/2006 Sb.
- souborem pedagogicko - organizačních informací pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení na školní rok 2016/2017 - Čj.: MSMT -7896/2016 -3

Podmínkou přijetí dítěte je trvalé bydliště dítěte v obci Šestajovice.

II. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

VIZE A FILOZOFIE NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola pracuje v inovativním vzdělávacím programu “ZAČÍT SPOLU”. Program Začít spolu je plně v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Demokratické, humanistické principy a osobnostní pojetí dítěte jsou základními kameny obecných východisek programu Začít spolu. V ČR je program realizován od roku 1994 a je zaštitěn mezinárodní asociací ISSA (International Step by Step Association). V roce 2004 byly principy programu Začít spolu akceptovány a zahrnuty do Školního zákona a Rámcového programu předškolního vzdělávání. Program Začít spolu, stejně jako Rámcový program pro předškolní vzdělávání, klade důraz na osobnostně rozvíjející model. Podstata tohoto modelu spočívá v přijetí dítěte jako jedinečné osobnosti, na kterou je pohlíženo bez předsudků o jeho schopnostech a předpokladech. Vlivem bezpečného, respektujícího a důvěryhodného prostředí, které mateřská škola vytváří, má každé dítě šanci v sobě objevit to, co potřebuje rozvinout. Programem Začít spolu zohledňujeme individualitu a jedinečnost každé lidské bytosti, s cílem co nejefektivnější výuky.

Usilujeme o maximální rozvoj osobnosti dítěte, aby rozvíjelo své zájmy, při výuce zažilo kladné emoce a získalo pozitivní vztah k celoživotnímu vzdělávání. Každé dítě se učí nést odpovědnost, učí se toleranci k druhým a vytváří si zdravé sebepojetí. Cílem pedagogického procesu je dosáhnout vysokého stupně samostatnosti dětí, individuální získávání kompetencí, které budou schopné uplatňovat v dalším životě a vzdělávání.

Za velmi důležitou oblast vzdělávání a výchovy považujeme u dětí rozvoj morálky. V rámci dílčích projektů, příběhů z knih, modelových situací, kooperace, dramatického ztvárnění usilujeme o rozvoj vnitřních kvalit osobnosti dětí.

Dalším navazujícím záměrem je podpora sociálně – emocionálního vývoje dítěte. Toho dosahujeme vytvářením třídních pravidel a vyváženým uspořádáním frontálních, skupinových a individuálních činností. Ve výuce střídáme různé metody a formy práce, jako například kooperativní učení, prožitkové učení, integrované učení hrou a činnostmi. Značné efektivity dosahujeme podporou učení se dětí navzájem od sebe, čehož dosahujeme vytvořením Center aktivit a vytvořením heterogenních tříd (*“stejnost vytváří soupeřivost, rozdílnost vytváří spolupráci”*). Součástí sociálního a emočního vývoje je schopnost sebehodnocení. K tomu využíváme zejména hodnotícího kruhu, který je organizován po skončení řízených činností v Centrech aktivit. Sebehodnocení je také součástí komunitních kruhů, kde děti vyjadřují svoje pocity, přání a hodnotí práci a spolupráci svých spolužáků.

Při rozvoji inteligence dítěte vycházíme z teorie mnohačetných inteligencí Howarda Gardnera, která spočívá ve svobodné volbě výběru typu činnosti odpovídající schopnostem dítěte. Každá z těchto inteligencí (jazyková, hudební, matematicko – logická, prostorová, tělesně – pohybová, interpersonální, intrapersonální, přírodovědná) je ovlivnitelná socializací v určitém kulturním prostředí, ale lze ji nárůstově ovlivňovat speciální vzdělávací nabídkou. Toho dosahujeme pestrou a smysluplnou nabídkou činností v jednotlivých centrech aktivit, do kterých je uspořádána třída a herna a take tím, že si děti samy volí činnost, kterou chtějí dělat. Činnosti jsou každý den obměňovány a plánovány tak, aby děti motivovaly a stimulovaly ke hře k proaktivnosti a k zodpovědné práci. Program jednoznačně upřednostňuje a podporuje svým věcným uspořádáním a podnětnou nabídkou skupinové kooperativní činnosti, při nichž se děti vzdělávají různými metodami a způsoby. Mají příležitosti a možnosti učit se způsobem, který vyhovuje jejich individuálním potřebám, mají prostor k sebevyjádření a k sebehodnocení.

Dětem nabízíme činnosti v prostorách školy, ale i na školní zahradě, okolním lese, kde mají možnost volného pohybu. Rozvíjí hrubou motoriku, orientaci v prostoru a lokomoční schopnosti. Díky přírodním jevům a přirozeným změnám v přírodě přijímají nové zkušenosti a dovednosti. Na zahradě se formou přímého prožitku, kde pracují, zkoumají a pozorují, učí pečovat o přírodu a budují si proenvironmentální přístup.

Za velmi podstatnou považujeme spolupráci s rodinou, čímž mimo jiné naplňujeme záměry Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Rodinám nabízíme různou formu spolupráce, jednou z nich je ranní úkol, který je každý den připraven ve třídě. Ranní úkol má jednoduché zadání, které souvisí s právě probíraným tématem. Rodiče dětem přečtou úkol a společnými silami jej plní. Ranním úkolem se snažíme rodičům přiblížit dění v MŠ, získávat je pro spolupráci a zároveň usnadnit dětem ranní příchod. Pravidelně pořádáme akce pro rodiče s dětmi, organizujeme třídní schůzky, kde se rodiče mají možnost setkat se svými pedagogy, nabízíme individuální konzultace. Pedagogové vedou každému dítěti portfolio, kde zaznamenávají jeho pokroky, ukládají zde kresby a pracovní listy. Pedagogové s rodiči hovoří o pokrocích dítěte a vzájemně si vyměňují informace. Rodič může kdykoliv požádat o nahlédnutí do portfolio svého dítěte. Ve třídě, v šatně a na webu školy je zpřístupněn školní Vzdělávací program, který obsahuje veškeré informace k režimu dne, k organizaci výchovy a vzdělávání dětí.

HLAVNÍ CÍLE A ZÁMĚRY

Cíle

Cíle programu Začít spolu naplňují v plném rozsahu cíle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jsou v jejich souladu:

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
- Osvojení hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobnostních postojů.

Hlavní cíle programu Začít spolu se u dětí zaměřují na tyto prakticky využitelné výstupy:

- Být adaptabilní na změny, učit se je aktivně přijímat a vyrovnávat se s nimi.
- Mít schopnost řešit problémy a kriticky myslet.
- Umět nést za své jednání a volbu důsledky.
- Myslet kreativně, využívat představivost a fantazii.
- Projevovat iniciativu a odpovědnost vůči společenství, zemi a prostředí.
- Dbát na osobní zdraví a bezpečí.

PROGRAM PŘÍPRAVY NA ŠKOLU „TĚŠÍM SE DO ŠKOLY“ (předškoláci)

Od září 2012 vešel v platnost náš program přípravy na školu „**Těším se do školy**“. Tento program slouží pedagogům, jako podpora a doplněk vlastní nabídky. Tento program si klade za cíl v posledním roce před nástupem do ZŠ dosáhnout takového stupně vývoje dítěte, tedy školní zralosti a připravenosti na školu, aby dítě bylo schopno bez obtíží pokračovat ve vzdělávání a bez obtíží zvládat jeho nároky

nejlépe s radostí a dychtivostí. Program je začleňován do TVP a dále je realizován v odpoledním bloku pro předškoláky.

POPIS ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, DĚTÍ NADANÝCH (včetně popisu pravidel pro tvorbu, realizaci a vyhodnocení PLPP a IVP).

Škola se řídí školským zákonem a vyhláškou č.27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Ve všech oblastech je uplatňován princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání. V případě potřeby si pedagogové prohlubují vzdělávání externími kurzy zaměřenými na speciální pedagogiku.

I. Postup při práci s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami a dětmi nadanými – stupně podpůrných opatření (PO)

II. Postup při práci s dětmi s odkladem školní docházky (OŠD) – Individuální vzdělávací plán pro děti s odkladem školní docházky (IVP)

AD. I.

Postup při práci s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami a dětmi nadanými – stupně podpůrných opatření (PO)

1. Stupeň PO

Podpůrná opatření se dle pedagogické, finanční a organizační náročnosti dělí do pěti stupňů. První stupeň si vypracovává MŠ bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a vypracovává individuální vzdělávací plán (IVP) nebo Plán pedagogické podpory (PLPP).

IVP/PLPP

Naše MŠ vypracovává v souladu s RVP PV. Hodnotící formulář, podle kterého probíhá prvotní pedagogická diagnostika, je zpracován podle komplexní publikace Diagnostika dítěte předškolního věku (Mgr. Jiřina Bednářová). Při diagnostice využíváme didaktickou pomůcku Klokanův kufr, Šimonovy pracovní listy.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP/PLPP:

1. Depistáž dětí s potřebou podpůrných opatření na základě pedagogické diagnostiky.
2. Zpracování IVP/PLPP (spolupráce pedagogů a zákonných zástupců).
3. Vhodný výběr metod, forem práce s dětmi, organizace dne (konzultace, porady).
4. Vyhodnocení IVP/PLPP – průběžné, nejpozději po 3 měsících
5. Dle dosažených výsledků – pokračování ve stávajícím režimu, v případě, kdy se IVP/PLPP zdá neúčinný – doporučení zákonným zástupcům vyšetření ve ŠPZ

2.-5.Stupeň PO

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně MŠ poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. V případě potvrzeného zařazení do druhého až pátého stupně podpůrného opatření – vycházej z vyhlášky č.27/2016 Sb.,

AD. II.

Postup při práci s dětmi s odkladem školní docházky (OŠD) – IVP/PLPP pro děti s odkladem školní docházky.

- Na základě doporučení ŠPZ může být vypracován IVP/PLPP pro děti s odkladem školní docházky. Pro děti s OŠD naše MŠ vypracovává IVP automaticky (nahrazuje hodnotící arch).

IVP/PLPP pro děti s OŠD

Naše MŠ vypracovává v souladu s RVP PV. Je komplexně a přehledně vypracován. Dítě je hodnoceno v deseti oblastech podle publikace Diagnostika dítěte předškolního věku a Školní zralost (Mgr.Jiřina Bednářová) a didaktické pomůcky Klokanův kufr, kterou naše MŠ vlastní ve všech předškolních třídách.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování – ADHD, ADD):

Je zajištěn důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti.

Jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti.

Mateřská škola těsně spolupracuje s SPC a s rodiči dítěte.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami řeči:

Je zajištěna kvalitní průběžná logopedická péče.

Je zajištěna těsná spolupráce s odborníky a s rodiči dítěte.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s více vadami a autismem a na základě rozhodnutí ŠPZ:

Je zajištěna přítomnost asistenta.

Je zajištěno osvojení specifických dovedností, zaměřených na sebeobsluhu.

Jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky.

Jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení.

(Počet dětí ve třídě může být snížen v souladu s právními předpisy) – prozatím dlouhodobá nedostačující kapacita MŠ snižování počtu dětí neumožňuje

Zajištění výuky nadaných dětí:

Spolupráce školy s SPC, PPP.

Při vzdělávání zadávání specifických úkolů.

Zajišťování specifických didaktických podmínek, vytváření podnětného prostředí, stimulace rozvoje potenciálu.

Nabízení aktivit podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání.

Ředitelka a zástupkyně školy zodpovídá za realizaci podpůrných opatření I.stupně, využití IVP/PLPP, vyhodnocení účinnosti, případné doporučení služby školských poradenských zařízení.

Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.

Zákonem č. 178/2016 Sb., ze dne 20.dubna 2016, kterým se mění školský zákon, se s účinností od 1.9.2016 stanovuje, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. S odloženou účinností od roku 2020 bude předškolní vzdělávání organizováno pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Povinností ředitele je zajistit optimální podmínky pro vzdělávání, a to i pro děti ve věku od 2 do 3 let, pokud se v mateřské škole přímo vzdělávají. V případě, že se přijaté dvouleté děti budou v mateřské škole vzdělávat, musí se pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let přijmout opatření týkajících se hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání. Organizace a provoz MŠ musí být zajištěn v souladu s platnými právními předpisy. Vzdělávání dvouletých dětí je v souladu s aktuálním RVP PV (Praha leden 2017). Pedagogové přizpůsobují výuku vývojovým specifickým, individuálním potřebám, zájmům a možnostem těchto dětí. Je umožněn individuálně přizpůsobený adaptační program, dostatek času na veškeré activity včetně převlékání a stravování. Je zajištěn stálý pravidelný režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla. V průběhu režimu dne je ponechán co největší prostor pro volnou hru a pohybové aktivity.

1.Charakteristika a vzdělávací obsah ŠVP:

„Na Lodičce do pohádky, poplujeme tam a zpátky“

**Na Lodičce plujem vstříc
dobrodružství, přátelství.
Skřítkové a Čertíci loví Rybky udicí.**

**Zavolají taky, Vodníky a Draky.
A Kašpárci s rolničkou, notují všem písničkou.**

**Plují tam a plují zpátky,
třeba rovnou do pohádky.
My jsme rádi, že Vás známe,
nastupovat, odplouváme!**

Tento vzdělávací obsah slouží pedagogům naší mateřské školy jako východisko vlastní vzdělávací nabídky jednotlivých tříd. Tvoří jej 10 integrovaných bloků. Jsou připraveny na každý měsíc, přesto není podmínkou jejich přesné dodržení, aby časové rozvržení nesvazovalo pedagogy při tvorbě jednotlivých třídních vzdělávacích programů. Celky jsou zpracovány velmi pečlivě a podrobně a vždy obsahují dílčí vzdělávací cíle, okruhy činností a očekávané výstupy.

Každý integrovaný blok je nazván a inspirován četbou pohádky či knihy, která se pojí s daným tématem. Četba pohádek je každodenní součástí třídních programů a je hlavním mottem školy „Na Lodičce do pohádky, poplujeme tam a zpátky“. Děti se tak dostávají na plavbu, která jim otvírá bránu do světa fantazie. Pohádky mají nezastupitelnost v dětském vývoji a mají jedinečný význam. U dětí uspokojují jejich estetické citění a obohacují jejich citový život. Je nezbytné v dětech pěstovat lásku ke čtení, vyprávění a naslouchání. Dítě tak překračuje hranici všednosti a vstupuje do světa literatury.

Integrované bloky obsahují doporučená témata, která je možné měnit a doplňovat podle aktuálního zájmu dětí a průběhu evokace. Každý blok obsahuje seznam doporučených témat a seznam doporučené literatury, která je vhodná pro děti i rodiče. Děti, prostřednictvím realizace vzdělávacího programu, zažijí plavbu, která jim otevírá bránu do světa základních hodnot a postojů, lásce k domovu a k přírodě, k vytváření zdravých životních návyků a postojů.

Záměrem je obohacovat děti o poznání prostřednictvím přímého prožitku. Upřednostňujeme prožitek před výkonem. Podporujeme spolupráci, tvořivost, přirozenou zvědavost poznávat svět kolem sebe, chápat jeho principy a pravidla.

Cílem vzdělávacího obsahu je rozvíjet osobnost dítěte, jeho učení a poznávání. Rozvíjet samostatnost, upevňovat tělesnou zdatnost dětí, podporovat prosociální chování a kamarádství. Pomoci dětem v budování charakteru, v utvrzení se ve svém pocitu mimořádné hodnoty a potenciálu. Pomoci získat a rozvinout svou sebedůvěru, integritu a odvahu dělat správné věci.

INTEGROVANÝ BLOK (zaměřený na adaptaci dětí) „NEZNÁLCI NA LODIČCE“

Záměr: Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Časový rozsah: dle situace a zájmu dětí 4 – 5 týdnů

Věková skupina: zpravidla 3 - 7 let

Motivace pohádkami:

Nosov, N.: *Neznámkovy příhody*. Knižní klub ,Praha 2009.

Andersen, H.,Ch.: *Ošklivé káčátko*. Aventinum,1998.

Lindgrenová, A.: *Děti z Bullerbynu* Albatros,2009.

Sutějev, V.: *Pohádky se zvířátky*. Librex 2001. (Jak si zvířátka postavili lodičku)

Sekora, O.: *Ferda mravenec*. Knižní klub 2009.

Beránková, P.: *Matýskovy příhody*. Portál 2007.

Doporučená témata:

➤ **Poprvé ve školce – poprvé bez maminky**

- **Já jsem....a kdo jsi ty?**
- **Moje paní učitelka**
- **Kde co je?**
- **Poznej svoji značku**
- **Začneme spolu – chci se přátelit**
- **Moje rodina, můj domov**
- **Na Zahradě – aneb co skrývá proutěný košík**
- **Barvy a dary skřítky Podzimníčka**
- **Vlaštovičko, leť**
- **Hádaly se houby, hádaly se v lese**

Dílčí cíle :

- rozvoj psychické zdatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování...)
- získání relativní citové samostatnosti, a schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a plně je prožívat
- rozvoj sebeovládání
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj dovedností a schopností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodině, ve škole, ve třídě)
- vytváření prosociálních postojů (citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost....)
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Okruhy činností :

- hry a činnosti zajišťující spokojenost a radost
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost...) v jednání lidí
- aktivity umožňující poznat rozmanitost kultur

- společenské hry a aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojici, skupinách, spolupráce s ostatními
- činnosti zaměřené na poznání sociálního prostředí, v němž dítě žije. Rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

Očekávané výstupy :

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně komunikovat a udržovat dětská přátelství, odmítnout nepříjemnou komunikaci
- uvědomovat si práva svoje i a respektovat práva druhých
- odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich podpory
- uvědomovat si svou samostatnost, mít vlastní názory a postoje a umět je vyjádřit
- rozhodovat o svých činnostech, vyjádřit souhlas i nesouhlas, umět říci „ne“
- uplatňovat návyky v základních formách (zdravit, poděkovat, poprosit, rozloučit se, neskákat do řeči, uposlechnout pokyn)
- dodržovat pravidla her a činností, hrát „fair“

INTEGROVANÝ BLOK (zaměřený na hry s podzimem)

„JAK JSME SI LÍZLI POVIDEL“

Záměr: Vnímání a uvědomování si změn v přírodě v podzimním období

Časový rozsah: dle situace a zájmu dětí 4 – 5 týdnů

Věková skupina: zpravidla 3 - 7 let

Motivace pohádkami:

Čtvrtek, V.: *Pohádky z pařezové chaloupky Křemílka a Vochoomůrky*. Albatros 1997.

Petiška, E.: *Pohádkový dědeček. Cesty . O ztracené hrušce*.

Sutějev, V.: *Pohádky se zvířátky*. Librex 2001. (*Jak si zajíc, vrána a ježek rozdělili jablko*).

Hrubín, F.: *Špalíček veršů a pohádek*. Albatros 2006. *Pohádka o řepě*.

Doporučená témata:

- **Zdravíme Tě, podzime**
- **Podzim pro každého z nás něco má**
- **Čas jablíčkové vůně**
- **Kam se schoval ježek?**
- **Poznáváme ovoce a zeleninu, Děda sedí na židli, babka míchá povídky**
- **Princeznička na bále, poztrácela korále (plody podzimu)**
- **Dešťové kapičky, dostaly nožičky**
- **Dýňová strašidla**
- **Strašidelná zahrada**

Dílčí cíle :

- osvojení si elementárních poznatků o přírodě v podzimním období
- posilování přirozených poznávacích citů /zvědavosti,zájmu,radosti z objevování atd./
- rozvoj,zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)

Okruhy činností :

- praktické činnosti s přírodním materiálem
- hry s říkadly, písněmi, rytmicko-melodické hry
- přímé pozorování přírodního prostředí, jevů, proměnlivosti počasí sledování rozmanitosti a změn v přírodě, klimatických změn, poškozování přírody
- společné vycházky a výlety do přírody
- rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů
- práce s knihami a obrazovým materiálem
- výtvarné dovednosti a techniky – konstruování, prostorové vytváření, tvoření z papíru, přírodnin
- práce na zahradě, sklizeň ovoce, pouštění draků

Očekávané výstupy :

- zvládnout jemnou motoriku – zacházet s nástroji, výtvarným a přírodním materiálem

- vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady, pocity, formulovat otázky, slovně reagovat
- být citlivý k přírodě, chránit ji
- využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimát si, hovořit o prožitcích
- zachycovat skutečnost ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik, ale pohybem, rýmem, slovem atd.
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké
- spolupracovat s ostatními, rozdělit si úkol s jiným dítětem

INTEGROVANÝ BLOK (zaměřený na hrátky se strašidly)

„VYLETĚL SI PYŠNÝ DRAK“

Záměr: osvojení elementárních poznatků o přírodě v podzimním období, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Časový rozsah: dle situace a zájmu dětí 4 – 5 týdnů

Věková skupina: zpravidla 3 - 7 let

Motivace pohádkami:

Petiška, E.: *Pohádkový dědeček. Cesty. Vlád'ův drak, Poslední vlaštovka*

Wagnerová, M.: *Jablečňák*. Brio 2003.

Černý, V., Grofová, K.: *Děti a emoce*. Edika. Brno, 2017

Doskočilová, M a spol...: *Emušáci*. Scio. Praha, 2017

Doporučená témata:

- **Co umí vítr a déšť**
- **Strašidelná zahrada**
- **Ukládání stromů**

- **Barvy podzimu**
- **Vyletěl si pyšný drak, Fouká vítr fouká, draků plná louka**
- **Co tě...napadlo, zahrajem si divadlo** (dramatizace pohádky O malé řepě)
- **Ve zdravém těle, zdravý duch** (Ať jste velcí nebo malí, cvičte jógu pro své zdraví)
- **Teta Chřipka**
- **Knih je kamarád**

Dílčí cíle :

- posilování přirozených poznávacích citů /zvědavosti,zájmu,radosti z objevování atd./
- rozvoj,zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod., ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí)
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Okruhy činností :

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv

- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) – **“Týden knihoven”** – návštěva obecní knihovny
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)

Očekávané výstupy :

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chuť, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní
 - vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
 - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
 - grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
 - prohlížení a „čtení“ knížek
 - hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
 - vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
 - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
 - vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
 - všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
 - porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
 - mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
 - rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

INTEGROVANÝ BLOK (zaměřený na tradice a svátky)

„JAK SLAVÍME VÁNOCE“

Záměr: Rozvoj úcty k tradicím a hodnotám, které vytvořili naši předkové, rozvoj citového prožívání, rozvoj sounáležitosti.

Časový rozsah: dle situace a zájmu dětí 4 – 5 týdnů

Věková skupina: zpravidla 3 - 7 let

Motivace pohádkami:

Lindgrenová, A.: *Vánoce v Bullerbynu* Albatros,2009.

Čapek, J.: *Povídejme si děti*. Dauphin 1999. *O vánocích, které nechtěly být*.

Němcová, B.: *Čert a Káča. Čertův švagr*

Doskočilová, H.: *Krtek a vánoce*. Albatros,2009.

Doporučená témata:

- **Spi, zahrádko, spi**
- **Otvírejte čerti vrata na to tata na ty vrata!**
- **Kdo to chodí mezi nás, je to člověk nebo d'as?**
- **Advent – čas přání a nadějí**
- **V dobrém jsme se sešli, radujme se, veselme se – vánoční slavnost**

Dílčí cíle :

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních

- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti citové vazby vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj základních kulturně-sociálních postojů, návyků a dovedností
- vytváření základních pozitivních vztahů ke kultuře a umění

Okruhy činností :

- společné rozhovory, diskuze, individuální a skupinová konverzace
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv - vztahujících se k určitému svátku či tradici
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- Výroba či příprava typického artefaktu (vánoční stromček, ozdoba, morena, lucerna...)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové..)
- vytvoření představy o okolnostech vzniku lidového zvyku či tradice
- setkávání se s uměním mimo mateřskou školu
- zorganizování společenských akcí pro děti, pro děti a rodiče, pro mateřskou školu (besídka pro rodiče, návštěva místní Svíčkárny Rodas, adventní dílnička pro děti a rodiče...)

Očekávané výstupy :

- zvládat koordinaci ruky a oka – zvládat jemnou motoriku.
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit se zpěvem
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně formulovaných větách
- naučit se z paměti krátké texty
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- vnímat co si druhý přeje či potřebuje

INTEGROVANÝ BLOK (zaměřený na péči o zdraví)

„JAK JSME VAŘILI ŠÍPKOVÝ ČAJ“

Záměr: Vnímat změny zimní přírody. Vytváření zdravého životního stylu a osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, bezpečí a osobní pohody. Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu.

Časový rozsah: dle situace a zájmu dětí 4 – 5 týdnů

Věková skupina: zpravidla 3 - 7 let

Motivace pohádkami:

Čtvrtek, V.: *Pohádky z pařezové chaloupky Křemílka a Vochoomůrky*. Albatros 1997.

Petiška, E.: *Martínkova čítanka a dvě klubička pohádek*. Knižní klub 2008. *O dřevém zoubku*

Macourek, M.: *Macourkovy pohádky*. Albatros 1985. *O hrochovi, který se bál očkování. O mrazíku, který maloval barvami.*

Doskočilová, H.: *Jak krtek uzdravil myšku*. Albatros 2007.

Petiška, E.: *Pohádkový dědeček. Cesty. Na co Toník zapomněl, O nenasycném vrabci*

Doporučená témata:

- **Na tři krále za vesnicí, Fanr, fanfr, fanfrnoch, nastává nám nový rok!**
- **Dva mrazíci uličníci**
- **Kouzlení paní zimy v zahradě**
- **Na ptáčky si myslíme, krmítka jim vyrobíme, dobrotami je naplníme**
- **Bylinko, zavoň - aneb vaříme čajíčky z našich vypěstovaných bylinek**
- **Budu prvňáčkem**
- **Zimní hry a sporty**

Dílčí cíle :

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky
- rozvoj receptivních i produktivních jazykových dovedností
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti
- schopnost získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí o jejich rozmanitosti, vývoji a proměnách. Časové představy

Okruhy činností :

- sezónní činnosti – hry se sněhem, bobování, klouzání, házení koulí, stavby ze sněhu
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí, nezdravých návyků a závislostí
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, vyprávění toho, co dítě vidělo nebo shlédlo
- práce s knihou, návštěva knihovny, výstavy ilustrací, pohádkového představení
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, obrazovým materiálem, médií...)
- estetické a tvůrčí aktivity
- dramatické činnosti a mimické vyjadřování nálad
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- pokusy a objevování, skupenství vody

Očekávané výstupy

- pojmenovat části těla, některé orgány
- rozlišit, co prospívá zdraví a co mu škodí
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví

- praktické úkony procvičující orientaci v prostoru
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých. Odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agersivitu)
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, zima, rok..)

INTEGROVANÝ BLOK (zaměřený na tradici Masopustu)

„KARNEVAL V LESE“

Záměr: Rozvoj úcty k tradicím a hodnotám, které vytvořili naši předkové, rozvoj citového prožívání, rozvoj sounáležitosti.

Časový rozsah: dle situace a zájmu dětí 4 – 5 týdnů

Věková skupina: zpravidla 3 - 7 let

Motivace pohádkami:

Preussler, O.: *Malá čarodějnice*. Albatros 2008.

Doskočilová, H.: *Krtek a sněhulák*. Albatros 2002.

Doskočilová, H.: *Medvědí pohádky*. Olympia 1999.

Bulatov, M.: *Veselé pohádky a říkadla*. Lidové nakl. 1983.

Doporučená témata:

- **Medvědí sen**
- **Zahrajte nám, hej muzikanti!**
- **Bude tady velký bál, chystej se na karneval! Masopust držíme, nic si nevadíme!**

- **Kdo je to? Je to tak, je to pan sněhulák.**
- **Snížku, snížku, pojd' k nám dolů, neohýbej větve stromů**
- **Huboval vrabčák na zimu**
- **Hokusy, pokusy, aneb jsou z nás malí vědci**

Dílčí cíle :

- rozvoj schopnosti citové vazby vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností
- vytváření základních pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)

Okruhy činností :

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě), cvičení s tyčemi
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů,
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Očekávané výstupy:

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky

INTEGROVANÝ BLOK (zaměřený na probouzející přírodu)

„JAK JSME ZASADILI SEMÍNKO“

Záměr: Naučit děti vnímat změny v přírodě při střídání ročních období, poznávání a pozorování probouzející se přírody.

Časový rozsah: dle situace a zájmu dětí 4 – 5 týdnů

Věková skupina: zpravidla 3 - 7 let

Motivace pohádkami:

Čtvrtek, V.: *Pohádky z pařezové chaloupky Křemílka a Vochomůrky*. Albatros 1997. *Jak zasadili semínko*.

Petiška, E.: *Martínkova čítanka a dvě klubička pohádek*. Knižní klub 2008. *O jablůnce*.

Beránková, P.: *Matýskovy příhody*. Portál 2007. *Probuzení*.

Čapek, J.: *Povídání o pejskovi a kočičce*. Albatros 2006. *Jak so pejsek roztrhl kalhoty*.

Hercíková, I.: *O zvědavém štěňátku*. Knižní klub 2003. *Jak sluníčko vrátilo štěňátku vodu, Jak štěňátko dostalo chuť na med*.

Nosov, N.: *Neználek na měsíci*. Knižní klub 2009.

Doporučená témata:

- **Táta včera na venku, našel první sněženku**
- **Probouzení zahrádky**
- **Vstávej semínko holala, bude z tebe...**
- **Malí zahradníci**
- **Jaro, jaro přišlo k nám**
- **Vlaštovičky, vlaštovičky, povídky švitořičky, už k nám jaro nesou**
- **Slunce zlaté na svět svítí, poznáváme jarní kvítí**
- **Lidová řemesla v lidových písních a tancích**
- **Toč se, toč se, zemičko**

➤ Malý čtenář

➤ Noc a Andersenem

Dílčí cíle :

- rozvoj a užívání všech smyslů (vnímat probouzející se přírodu, krásu barevnosti a svěžesti přírody, zpěv ptáků atd.)
- rozvoj pohyb. dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky (výlety, vycházky do přírody, zdolávání terénu atd., lidové tance - řemesla)
- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj vztahu k četbě, ke knihám
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy k okolí
- vést k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými (bezpečnost při hrách venku, ohleduplnost, obezřetnost vůči neznámým lidem)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství a řídit se jeho pravidly
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství a řídit se jeho pravidly

Okruhy činností :

- lokomoční pohybové činnosti - výlety, vycházky, pohybové hry, dovednosti s míčem, překážkové dráhy, jízda na koloběžkách, štafetové hry, cvičení s náčiním a na náradí, skákání gumy, podbíhání lana, skákání přes švihadlo, kriket, kuličky, kuželky a jiné pohybové aktivity
- estetické a tvůrčí aktivity - grafomotorické pracovní listy, modelování, stříhání, malování, kresba, navlékání, skládání papíru, mačkání, trhání, obkreslování, vybarvování, zapouštění barev, míchání barev, lepení, sestavování, práce s přírodním i odpadovým materiálem -
- rytmizace a melodizace říkadel, instrumentální doprovod k písničkám, hra na tělo, uplatňování tanečních prvků, pohybové vyjádření hudby, poslech, skupinový i sólový zpěv, dechová cvičení, hudební hádanky, dynamika, výška a hloubka tónů atd.
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností, charakteristických znaků a funkcí
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- hry a praktické činnosti, uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy - artikulační cvičení, vyprávění, popis, dramatizace, práce s obrázky, pantomima, rozhovory, práce s knihami a encyklopediemi, prohlížení, antonyma, homonyma, synonyma, rýmování slov, tvoření vět
- ve spolupráci s rodiči realizovat projekt Malý čtenář – dítě si přinese do MŠ svoji oblíbenou knihu, předškoláci – převypráví pohádku, kterou mu doma přečetl rodič
- jednoduché pracovní činnosti (zametání, zalévání, sázení), pokusy a pozorování

Očekávané výstupy :

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- zvládat jemnou motoriku
- zvládat jednoduché pracovní úkony
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- porozumět slyšenému
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité, hledat vzájemné souvislosti
- prožívat radost z poznání a zvládnutého
- porozumět, že změny jsou samozřejmé a přirozené
- vnímat četbu, knihu jako součást dětského světa, bez které se neobejde žádná dětská fantazie
- osvojit si poznatky o okolním prostředí, které jsou pro dítě blízké, smysluplné a přínosné

INTEGROVANÝ BLOK (zaměřený na zvířátka a jejich prostředí)

„O KOŤÁTKU, KTERÉ ZAPOMNĚLO MŇOUKAT““

Záměr: podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení. Naučit děti vnímat, pozorovat změny v přírodě a znovuzrození.

Časový rozsah: dle situace a zájmu dětí 4 – 5 týdnů

Věková skupina: zpravidla 3 - 7 let

Motivace pohádkami:

Žáček, J.: *Pohádky na dobrý večer*. M.Švarc, Šulc & spol. 2000.

Hercíková, I.: *O zvědavém štěňátku*. Knižní klub 2003. *Jak štěňátko chtělo štěňátka*.

Sutějev, V.: *Pohádky se zvířátky*. Librex 2001. *Kdo to mňoukl? O nespokojené huse*.

Petiška, E.: *Pohádkový dědeček*. Cesty . *O lišce*. *Nespokojená rybka*.

Wagnerová, M.: *Žabina & spol*. Brio 2005

O kohoutkovi a slepičce

Doporučená témata:

- **Slepička běhá pod dvoře, vajíčko se kutálí v komoře**
- **Smrt nesem ze vsi, nové jaro kde jsi?**
- **Poznáváme domácí zvířata a jejich mlád'ata**
- **Kdo žije u potoků, řek a rybníků**
- **Zvířátka žijící ve volné přírodě**
- **Jen se děti rozhlédněte, co tu kolem kvítí kvete, kolik je tu zvířátek, kolik ptáčků, ptáčátek**
- **Den Země**
- **Ekovobludy**
- **Víla Třídilka**
- **Čarodějné bylinky pro malé čarodějky a čaroděje**

Dílčí cíle :

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj, zpřešňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti, pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- projevat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

Okruhy činností :

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- námětové hry a činnosti
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- samostatný slovní projev na určité téma

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek

Očekávané výstupy :

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

INTEGROVANÝ BLOK (zaměřený na přírodu a péči o ni)

„ROZKVETLÁ LODIČKA“

Záměr: rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané. Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním prostředí o jejich rozmanitosti, vývoji, neustálých proměnách.

Časový rozsah: dle situace a zájmu dětí 4 – 5 týdnů

Věková skupina: zpravidla 3 - 7 let

Motivace pohádkami:

Petiška, E.: *Martínkova čítanka a dvě klubička pohádek*. Knižní klub 2008. *Jak se Martínek ztratil*.

Petiška, E.: *Pohádkový dědeček. Cesty . O pilném pejskovi*.

Macourek, M.: *Macourkovy pohádky*. Albatros 1985. *Jakub a dvěstě dědečků*.

Svěrák, Z.: *Tatínku, ta se ti povedla*. Albatros 2005

Doporučená témata:

- **Květen je plný květů**
- **Hned, hned, hned, dej mi včelko med**
- **Máme se rádi s mámou a tátou**
- **Starost velkou dneska mám, co ti, mámo, co ti dám?**
- **Každý je doma, tam kde bydlí**

- **Velcí zahradníci – vyséváme, vysazujeme, sklízíme, o zahrádku naši se staráme**

Dílčí cíle :

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Okruhy činností :

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemocí, nezdravých návyků
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy :

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- spolupracovat s ostatními
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

INTEGROVANÝ BLOK (zaměřený na bezpečnost)

„JEDEME NA PRÁZDNINY“

Záměr: Poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě. Osvojení si poznatků o bezpečném chování v různých situacích.

Časový rozsah: dle situace a zájmu dětí 4 – 5 týdnů

Věková skupina: zpravidla 3 - 7 let

Motivace pohádkami:

Macourek, M.: *Mach a Šebestová na prázdninách*. Albatros 2008.

Petiška, E.: *Krtek a autíčko*. Albatros 2009.

Petiška, E.: *Pohádkový dědeček. Cesty. Jak se auto předhánělo s vlakem. O semaforu, který nechtěl cvičit.*

Doporučená témata:

- **Oslavíme ten náš svátek, kamarádů, kamarádek – sportovní hry na zahradě**
- **Ukaž, co už všechno víš, čímpak nás asi překvapíš?**
- **Písničkou a hravě nejen o dopravě**
- **Levá, pravá, levá, pravá, tak se chodí do světa**
- **Zahradní slavnost – slavnostní rozloučení s předškoláky**
- **Škola v přírodě**
- **Záchranáře pozveme, poučení o bezpečnosti budeme!**
- **Indiáni, ti se mají, celý den si jenom hrají**
- **Jedem na prázdniny, zabal kufr a jed' s námi!**

Dílčí cíle :

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Okruhy činností :

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi)
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- výlety do okolí (do přírody, sportovní akce – dětský den)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

Očekávané výstupy :

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného, chybějícího)
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc

2. Doplnková činnost školy

V doplňkové činnosti školy nabízíme zájmové kroužky, které vedou pedagogové naší školy, které k tomu mají patřičné odborné vzdělání. Časový harmonogram je rozvržen tak, aby nezasahoval do hlavní činnosti školy. V souladu s požadavky RVP PV nejsou kroužky organizovány a realizovány na úkor rozsahu a kvality školního vzdělávacího programu. Většina kroužků (kromě pohybových) je organizována pro předškolní děti, kterým je tak krácen klidový režim po obědě. Tzn., že většina kroužků probíhá v odpoledních hodinách. Škola dostala darem keramickou pec, proto je práce s hlínou i součástí třídních vzdělávacích programů.

Nabízíme tyto kroužky:

Angličtina s Cookiem

Tento kurz je určen pro děti předškolního věku. Při výuce budeme pracovat s učebnicí *Cookie and friends A* (Vanessa Reilly - Oxford). Lingvistické a obsahové cíle kurzu jsou v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Výuka probíhá výhradně hravou formou. Maňásek Cookie hovoří jen anglicky a děti nenásilnou formou stimuluje ke komunikaci v anglickém jazyce.

Náplň lekce: písničky s pohybem, poslech CD (písničky, pohádky), aktivní komunikace, aktivity s kartami a obrázky, pohybové činnosti a hry rozvíjející hrubou motoriku, cvičení posilující koordinaci oko-ruka, manuální zručnost a dovednosti z oblasti jemné motoriky (stříhání, skládání, lepení...)

Keramika

Při tvořivé práci s hlínou dochází k mnoha kladným reakcím. Již při samotném zpracování hmoty dochází k celkovému uklidnění, rozvíjí se jemná motorika, fantazie, soustředěnost, zručnost. Modelování a sochání z keramické hlíny v dětech rozvíjí trojrozměrné výtvarné citění a na závěr radost z hotových výrobků.

Děti se naučí základům práce s hlinou (vytváření z plátu, kuliček, z hroudy, obtisky, kachlíky, misky a jiné krásné věci), barvení keramiky glazurami a engobami, kombinace keramiky a jiných materiálů k zdobení a dotvoření (dotváření lýkem, proutím, drátováním atd.). Děti si vyrobí krásné dárky pro své blízké.

Výtvarka pro Šikulky

V tomto kroužku děti malují, kreslí a tvoří za pomoci netradičních výtvarných technik. Rozvíjí nejen fantazii a kreativitu, ale i vkus a cit pro výtvarné umění. Součástí výuky je i nácvik jednoduchých základních grafomotorických cviků (základní uvolňovací cviky pro rozvoj hrubé i jemné motoriky, správný úchop tužky). Děti si osvojují tradiční i netradiční výtvarné techniky, pracují s různými materiály a vyrábějí a vytvářejí výrobky, které si po skončení kurzu odnesou domů.

Jogínek

Během lekcí se za pomoci her naučíme jógovým pozicím. Do pohybu zapojíme básničky, písničky či pohádky a budeme se učit prožívat radost z pohybu. Hravým pojetím cvičení s jógovými prvky se děti nenásilnou a zábavnou formou naučí zacházet správně a ohleduplně se svým tělem i emocemi, tak aby docházelo nejen k rozvoji motoriky, lepší koordinaci a rovnováze, ale i k uvolnění napětí v těle, správnému dýchání a rozvoji fantazie a kreativity.

Skupinový logopedický kroužek

Děti pracují ve skupině 10-12 dětí po dobu max.45 min. Veškerá činnost je vedena formou hry a zábavných soutěží. Jednotlivé činnosti jsou střídány tak, aby děti udržely stálou pozornost a zájem. Každé dítě má zavedené desky, kam si bude vkládat jednotlivé pracovní listy (k danému tématu). Desky si bude odnášejí po každé hodině domů, tak aby rodiče měli možnost vidět co zrovna děláme, případně s dětmi doma opakovat.

Témata:

- rozvoje a obohacování slovní zásoby
- chápání nadřazených a podřazených pojmů
- užívání sloves, přídavných jmen, příslovcí (přiměřených věku)
- správné používání předložkových vazeb
- správné používání pádových koncovek
- logické tvoření vět se správným slovosledem
- rytmizace slov i větných celků

- dramatizace pohádek
- procvičování fonemického sluchu (např.fon.analýzou a syntézou, rozlišování krátkých a dlouhých slov, určování místa hlásky ve slově aj.)
- procvičování motoriky mluvidel
- dechová cvičení
- správná artikulace jednotlivých hlásek

Louskáček (Logopedicko-dramatický kroužek)

Louskáček je zaměřen na procvičování správné výslovnosti a rozvoj jazykových dovedností s cílem zlepšit schopnost vyjadřování a formulace myšlenek dětí. Spojení výuky správné výslovnosti a dramatické dovednosti je vhodné jak pro děti, které se stydí, jelikož se zde naučí jak se správně prosadit, tak aktivnější děti, které budou mít možnost se sklidnit a soustředit se na jednu věc.

3.Spolupráce s rodinou - dílničky, akce školy

V průběhu školního roku organizujeme v rámci spolupráce s rodinou výtvarné dílničky, které se tematicky vážou k našim či převzatým tradicím a zvykům. V rámci projektů organizujeme s dětmi řadu akcí. Škola je otevřená spolupráci s rodiči, vítáme aktivitu rodičů při školních akcích. Účastníme se a pomáháme s organizací akcí pro děti, které pořádá obec Šestajovice. S dětmi a rodinami se tak setkáváme i v průběhu mimoškolních aktivit.

- Třídní schůzky pro rodiče v září a v únoru
- Halloween hrátky - dílnička
- Strašidelná zahrada – spolupráce se ZŠ Šestajovice
- Advent – výroba adventních věnců - dílnička
- Byl u nás Mikuláš – spolupráce se ZŠ Šestajovice
- Návštěva Svíčkárny Rodas v Šestajovicích – seznámení s procesem výroby svíček, vlastní výroba, zdobení, návštěva zdejší farmy
- Zpívání u vánočního stromu
- Tři králové – pochůzka tří králů po MŠ
- Návštěva předškoláků v ZŠ – příprava na školu
- Vítání občanků – vystoupení předškoláků na obecním vítání občanků
- Divadelní akce – divadélka v MŠ
- Masopustní karneval (v MŠ a v tělocvičně)

- Rozloučení s předškoláky, budoucími prvňáčky
- Vánoční a jarní posezení s rodiči
- Dětský den
- Polodenní výlety po okolí – les, farma...
- Celodenní výlety
- Škola v přírodě – týdenní pobyt v horském prostředí

4. Dosahování klíčových kompetencí

V průběhu realizace vzdělávání průběžně vyhodnocujeme proces z různých pohledů. V práci učitelů jsou pravidelně zastoupeny rámcové cíle, které jsou obsaženy v plánování, ale také při nejrůznějších činnostech a situacích. Pedagogové si uvědomují, že svým chováním, jednáním a svými postoji ovlivňují děti.

Plánování začíná představením integrovaného bloku dětem. Společně s dětmi provádíme brainstorming, jednotlivé nápady se zapisují na arch papíru a vyberou se ta nejvhodnější pro danou situaci. Každý integrovaný blok obsahuje doporučená témata, která vznikla brainstormingem pedagogů při tvorbě ŠVP. V případě potřeby mohou pedagogové tato témata využívat, popřípadě je mohou doplňovat o nápady dětí. Podle vybraných podtémat plánují pedagogové konkrétní činnosti do Center aktivit a to až do té doby, dokud děti téma baví, sytí a uspokojuje jejich zájmy a potřeby. Každý den se plánují činnosti minimálně do 5ti Center aktivit, tak, abychom dodržovali princip Gardnerovy teorie mnohačetných inteligencí s cílem rozvíjet vzdělávání každého dítěte v rozsahu jeho individuálních potřeb a možností. Zároveň sledujeme a cíleně plánujeme tak, abychom vytvářeli příležitosti k rozvoji klíčových kompetencí. Plán činností do Center aktivit vyvěšujeme do šatny, kde je přístupný pro rodiče a děti. S postupem vyučovacího procesu jej postupně doplňujeme. Pedagogové stanoví záměry vzdělávání, na které se zaměří v daném integrovaném bloku. Po ukončení tématu vyplňují pedagogové „Hodnotící list“, kde reflektují zájem dětí a zamýšlí se nad dalšími postupy. Zároveň provádí evaluaci tematických celků prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV. Na konci pololetí pedagogové vypracovávají „*Evaluaci třídy*“.

Ke sledování a vyhodnocování dětí používáme záměrné, plánované pozorování při volných hrách a řízených činnostech. Každý den průběžně zaznamenáváme ve formuláři „*Pozorovací arch*“ návštěvnost dětí v jednotlivých Centrech aktivit. Máme tak přehled v jakém centru se pohybovaly a kde pracovaly. Další možností sledování a záznamu, jsou lístečky s popisným jazykem, které později zakládáme do portfolia dítěte. Součástí diagnostiky dítěte je „*Záznamový arch*“, který je vyplňován 2x ročně, zpravidla v měsíci listopadu a květnu. Na základě vyplněných diagnostik vyhodnocujeme, na jakou oblast se

zaměřit, co konkrétního je potřeba u dítěte rozvíjet. U dětí, které odchází do školy navíc hodnotíme v měsíci lednu a červnu dosaženou úroveň klíčových kompetencí.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE A OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

Kompetence komunikovat

Dítě zná řeč a dokáže ji využít pro svou potřebu vyjádření. Zvládá dovednosti, které předchází čtení a psaní. Dokáže zvládnout smysluplný dialog. Ví, že se mluví i cizími jazyky, a že to může také zkusit. Využívá informativní a komunikativní prostředky nabízené k rozvoji řeči – knihy, počítač, audiovizuální prostředky, mluvní vzor....

Kompetence sociální a personální

Dítě si dokáže vytvořit svůj názor, projevuje citlivost a ohleduplnost ke druhým, prosadí se i podřídí ve skupině. Ví, že obrátit se na dospělého při ubližování a agresivitě, není nic, za co by se mělo stydět. Umí řešit mezilidské vztahy rovné svému věku.

Kompetence činnostní a občanské

Dítě dokáže činnost naplánovat, uskutečnit, dotvořit a zhodnotit. Ví, že za svá svobodná rozhodnutí je plně odpovědné. Podílí se na pravidlech kolektivu a dokáže je dodržovat. Je si vědomo, že porušení pravidel je prohřeškem, a že bude následovat pokárání. Dítě dbá na zdraví a bezpečí sebe i druhých.

Kompetence k učení

Dítě je schopno zaměřit svou pozornost na užívání pojmů, znaků, symbolů. Dokáže vstřebat, přehodnotit a orientovat se v poznacích o světě lidí, kultury, přírody a techniky, jejich rozmanitosti a proměny. Na všetečné otázky hledá odpovědi, všímá si i dění okolo sebe, projevuje radost z nových poznatků. Přinášené vědomosti zpracuje v dovednosti a návyky přiměřené věku předškolního dítěte. Získané zkušenosti uplatňuje v praktickém životě a dalším učení.

Kompetence k řešení problémů

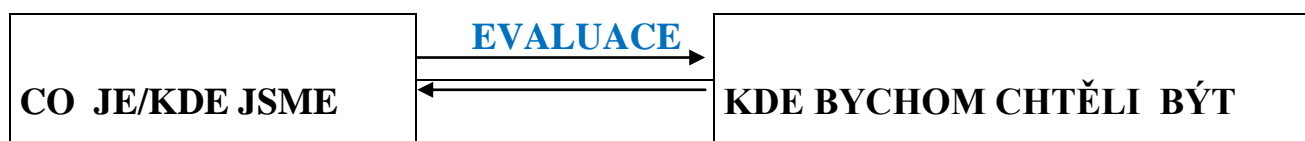
Dítě se snaží porozumět a vypořádat se s problémy v okolí sebe. Dokáže spontánně cestou pokusu a omylu řešit problémy. Zapojuje při tom svou představivost a fantazii. Chápe zapojení matematických představ k řešení, která vedou k cíli. Ví, že dělat chyby je možné a tím, že i snaha se cení kladně.

III. EVALUACE (AUTOEVALUACE)

Autoevaluace je:

proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř mateřské školy, který se odehrává v několika na sebe navazujících a neustále se opakujících fázích. Poznatky takto získané poskytují pedagogům zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a škola je cíleně využívá k zlepšování kvality obecně, zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek. Nejedná se o náhodné hodnocení jevů, ale o *proces*, který je realizován systematicky, podle plánu.

Cílem evaluace je ověřit a zlepšit kvalitu.

Při každém evaluačním procesu si musíme ujasnit odpovědi na otázky.

- **CO** je předmětem evaluace (co všechno budeme v mateřské škole sledovat, na které konkrétní jevy se ve vyhodnocování zaměří)
- **JAK** - techniky evaluace (jakými formami, metodami, kritérii, postupy, prostředky, jakým způsobem budeme dané jevy vyhodnocovat)
- **KDY** - časový plán (konkrétní termíny, či frekvenci, s jakou budeme v jednotlivých případech vyhodnocování provádět)
- **KDO** – odpovědnost, odpovědná osoba/osoby, hodnocení

Mateřská škola vyhodnocuje svoji práci *komplexně*. Výstupem komplexního vyhodnocování je **Evaluační zpráva školy** za období vždy tří školních roků.

Co hodnotíme, obsah Evaluační zprávy školy:

A. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

B. EVALUACE ŠKOLY

C. ANALÝZA SWOT

D. STANOVENÍ CÍLŮ ŠKOLY

E. EVALUACE, AUTOAVALUACE

F. EVALUACE ŠKOLY V OBLASTECH: PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ

1. VĚCNÉ /MATERIÁLNÍ/ PODMÍNKY

2. ŽIVOTOSPRÁVA

3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

4. ORGANIZACE VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

5. ŘÍZENÍ ŠKOLY

6. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

7. SPOLUPRÁCE S RODINOU A INSTITUCEMI

8. SKUPINOVÁ A INDIVIDUÁLNÍ INTEGRACE DĚTÍ

9. ZÁJMOVÉ AKTIVITY

10. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

G. ZÁVĚRY

EVALUAČNÍ SYSTÉM

<i>CO VYHODNOCUJEME?</i>	<i>JAK VYHODNOCUJEME?</i>	<i>JAK ČASTO?</i>	<i>KDY? (MĚSÍC)</i>	<i>KDO?</i>
1. Materiální a věcné podmínky školy				
<i>Prostředí školy, zahrady, třídy, pomůcky</i>	Anketa inv.č.1	1x	5-6	rodiče, pedagogové
Věcné podmínky MŠ	Dotazník inv.č.9	1x za 2roky	3	pedagogové
	SWOT pro pedagogy	1x	11	pedagogové
2. Vedení a řízení školy				
Klima školy	SWOT pro pedagogy	1x	5	pedagogové
Dotazník pro rodiče	Elektronický dotazník	1x	6	rodiče
Profesní růst zaměstnanců- vzdělávání	SWOT pro pedagogy	1x	1	pedagogové
Řízení školy	Dotazník inv.č.7	1x	4	pedagogové
Personální a pedagogické zajištění vzdělávání	Dotazník inv.č.6	1x za 2 roky	2-3	pedagogové
	Autoevaluace MŠ	1x za 3 roky	10	ředitelka
3. Výchovně vzdělávací činnost				
Integrované bloky	Záznamové a hodnotící listy inv.č.10	po ukončení		pedagogové
Vzdělávací proces	Dotazník inv.č.1	1x ročně	5-6	pedagogové
Školní Vzdělávací program	Dotazník inv.č.8	1x za tři roky	8	pedagogové
4. Dítě				
Adaptační režim	Adaptační dotazník	při nástupu	1	rodiče
Evaluace	Třídní evaluační zpráva	1.pololetí	1	pedagogové
Individuální plán dítěte	Zápisy o pokroku dítěte inv.č.	dle potřeb	před nástupem, nejpozději do 1 měsíce po nástupu	pedagogové
Diagnostika	Hodnocení výstupů v jednotlivých vzdělávacích oblastech	1-2 x ročně	11, 5-6	pedagogové
Individuální vzdělávací pokroky před vstupem do ZŠ	Hodnocení klíčových kompetencí	2 x ročně	1, 6	pedagogové
Práce dětí	Hospitační a kontrolní činnosti inv.č.13	1x za pololetí	Viz. plán	ředitelka
	Vzájemné hospitace inv.č.14	1x za pololetí	Viz. plán	pedagogové
5. Organizace vzdělávání				
Organizační zajištění chodu MŠ	Dotazník inv.č.2	1x	5-6	pedagogové
Spoluúčastrodičů	Dotazník inv.č.5	1x	4	pedagogové
6. Podmínky školy				
Psychosociální podmínky	dotazník; záznamové a hodnotící listy inv.č.3	1x	6	pedagogové
Životospráva	Dotazník inv.č.4	1x	1	pedagogové